

# Förebyggande arbete inom området ANDT

- Alkohol, Narkotika, Dopning och  
Tobak i Gävleborgs län 2009



Länstyrelsen  
Gävleborg



# **Förebyggande arbete inom området ANDT**

**– Alkohol, Narkotika, Dopning och  
Tobak Gävleborgs län 2009**



Länsstyrelsen  
Gävleborg

Länsstyrelsen Gävleborg  
2010 januari



# Innehållsförteckning

<b>Inledning .....</b>	<b>3</b>
1. Länsstyrelsens arbete .....	4
1.1 Länsstyrelsens uppgift .....	4
1.2 Möten och nätverksträffar nationellt, regionalt och lokalt.	4
1.3 Utbildning, mässa, kampanj.....	5
1.4 Statsbidrag .....	6
1.5 Provköp Gävleborg .....	6
1.6 Alkoholhandläggning.....	6
1.7 Ansvarsfull Alkohol Servering ASS .....	7
<b>2 Förebyggande arbete .....</b>	<b>8</b>
2.1 Förebyggande ANDT- arbete i länets kommuner .....	8
2.2 Förebyggande arbete i Hudiksvalls kommun.....	8
2.3 Förebyggande arbete i Ljusdals kommun.....	9
2.4 Förebyggande arbete i Sandvikens kommun .....	10
2.5 Förebyggande arbete i Ockelbo kommun.....	10
2.6 Förebyggande arbete i Gävle kommun.....	11
2.7 Förebyggande arbete i Bollnäs kommun .....	12

## Inledning

Tillväxt och regional utveckling är beroende av en trygg social miljö. Det förebyggande arbetet inom folkhälsoområdet bidrar till en bättre social miljö. Resultatet blir minskade kostnader för samhället och är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling

Länsstyrelsen har till uppgift att samordna och stödja det alkohol- och drogförebyggande arbete, som bedrivs i länet. Arbetet ska bedrivas i nära samarbete med kommunerna, Landstinget, Polisen och den ideella sektorn.

Genom bl.a. länsamordnarens arbete skall länsstyrelsen bidra till att förverkliga de nationella alkohol- och narkotikahandlingsplanerna. Målsättningen är ett minskat bruk av alkohol och tobak och ett samhälle fritt från narkotika och dopning.

Samordning och samsyn i det förebyggande arbetet på länsnivå och på lokal nivå är av avgörande betydelse för ett gott resultat.

Denna verksamhetsberättelse vill på ett samlat sätt beskriva länsstyrelsens uppdrag med det förebyggande arbetet inom ANDT – området under året 2009. Avsikten är också att synliggöra det arbete, som görs i kommunerna till nytta för den egna kommunen men också för kommunerna emellan samt för andra berörda organisationer och myndigheter. Därmed skapas underlag för en bättre samordning och gemensam prioritering.

Det är inte alla kommuner, som finns med i denna berättelse, men det innebär inte att det saknas förebyggande arbete i dessa kommuner. Orsaken är att det är första året som en gemensam verksamhetsberättelse görs för det förebyggande ANDT området och instruktionen från länsstyrelsen har tyvärr varit bristfällig. För nästa år, 2010, är målsättningen att samtliga kommuner medverkar.

Lena Landström

Enhetschef Kulturmiljö och Folkhälsa

Barbro Wåger

Länssamordnare i alkohol  
och narkotika prevention

## **1. Länsstyrelsens arbete**

Nedan beskrivs länsstyrelsen förebyggande uppdrag och det arbete som skett både internt och externt.

### **1.1 Länsstyrelsens uppgift**

Länsstyrelsen har till uppgift att samordna och stödja det alkohol- och drogförebyggande arbete som bedrivs i länet. Arbetet ska bedrivas i nära samarbete med kommunerna, Landstinget, Polisen och den ideella sektorn. Länsamordnaren ska även samverka med andra funktioner inom länsstyrelsen.

I samarbetet mellan de olika aktörerna skall länsamordnaren vara drivande. Denne skall också vara ett stöd till de kommunala drogsamordnarna.

Länsamordnaren har, enligt ett definierat uppdrag från Folkhälsoinstitutet, en nyckelroll i det förebyggande arbetet inom alkohol-, narkotika och tobaksområdet. Det innebär bl.a. att samordnaren skall fungera som en länk mellan lokal, regional och nationell nivå. Därtill också fånga upp behov av stöd och förmedla detta till nationell nivå, initiera och upprätthålla nätverk, samverka för effektiv länsstruktur och vara motor i arbetet samt sprida metoder och forskningsresultat.

Som en del av implementeringen av de nationella handlingsplanerna på regional- och lokal nivå har sedan 2002 en länsamordnande funktion för alkohol-, narkotika-, dopnings-, och tobaksförebyggande arbete utvecklats. Det huvudsakliga uppdraget har varit att stödja arbetet i kommunerna och stimulera till ökad aktivitet inom preventionsområdet. Målsättningen är att kommunerna skall integrera detta arbete i den ordinarie strukturen.

Uppdraget är att ge kunskap och vägledning till det lokala förebyggande arbetet genom samverkan med kommunerna.

### **1.2 Möten och nätverksträffar nationellt, regionalt och lokalt**

#### *Nationellt*

FHI:s roll sedan 2008 är att ge stöd till länsamordnarna och bjuder därför in till möten och seminarier. Under perioden har det genomförts fyra länsamordnar-möten samt två dagars processutbildning.

#### *Samarbete mellan sju mellanlän och 80 kommuner*

Sju läns samordnare, Gävleborg, Dalarna, Uppsala, Södermanland, Västmanland, Värmland och Örebro, har bildat ett nätverk för att utveckla ett samarbete i syfte att på olika sätt stödja varandra i yrkesrollen och delge varandra erfarenheter och kunskap samt samarbeta om olika aktiviteter. Bl.a. har nätverket för andra året genomfört en gemensam satsning på utbildning riktad till kommunernas samordnare, sk fördjupningsdagar i Tällberg. Vinster med samarbetet är att nyttja befintliga resurser genom att nyttja länsamordnarnas samlade kompetens

- kommunala samordnarna får tillgång till bättre utbildningar och tillgång till varandra
- gemensamt utveckla material
- gemensamma opinionssatsningar
- metodutveckling
- gränsöverskridande arbete - alkohol och droger har inga gränser

#### *Samarbete fyra län*

Dalarna, Västmanland, Södermanlands och Gävleborg län har gemensamt ansökt om att genomföra länsvisa seminarier inom skoluppdrag 2.

#### *Regionala möten*

Tre gånger under perioden har kommunala samordnare samt alkoholhandläggare träffats för gemensam planering och samordning av olika aktiviteter.

Möten med samhällsmedicin, Landstinget, har genomförts i syfte att öka samverkan i första hand vad gäller tobaksuppdraget.

Arbetet med att samordna frågor som berör folkhälsa och brottsförebyggande arbete är på gång bl.a. genom uppdraget det sk ”vidgade Brå”. En arbetsgrupp, som är utsedd av regionchef, polischef, landstingsdirektor och landshövding, arbetar med frågan. Länsstyrelsen är sammankallande.

#### *Lokala möten*

Kontakter med kommunernas samordnare och övriga som berörs av ANDT frågorna sker kontinuerligt. Två kommuner av tio har besökts i syfte att få en utvecklade dialog med kommunens ledning hur man arbetar med ANDT-frågorna. Kommunalråd och samordnare (folkhälsostrateg, Brå - samordnare) och alkoholhandläggare har deltagit.

#### *Länsstyrelsen internt*

Den sociala enheten på länsstyrelsen upphörde vid årsskiftet 09/10. Den sociala tillsynen överfördes till socialstyrelsen. Kvar blev folkhälsogruppen som arbetar med ANDT frågorna, statsbidrag, våld i nära relation inkl hedersvåld, prostitution och människohandel samt tillsyn av kommunernas arbete med alkohol och tobaks lagstiftningen. Folkhälsogruppen kom vid årsskiftet att ingå i enheten för kulturmiljö och folkhälsa.

Folkhälsogruppen har träffats varannan vecka för gemensam planering och informationsutbyte. Gemensamma aktiviteter, som berör alkohol, droger, våld i nära relation och prostitution, har så långt det varit möjligt planerats gemensamt.

### **1.3 Utbildning, mässa, kampanj**

Följande aktiviteter har genomförts under 2009:

Planerat och delfinansierat i samarbete med IOGT/NTO mässan ”Förebygg Gävleborg” den 7 oktober.

Planerat, finansierat och deltagit i utvecklingen av SF reklam film, som syftar till att underlätta, och för de som är berörda av frågorna våld i närrelation alkohol, droger och/eller prostitution, att få stöd och hjälp genom att hänvisa till nationella hjälptelefoner och webbsidor. [www.semig.se](http://www.semig.se)

Planerat, finansierat och genomfört i samarbete med och tre andra län ett seminarium med Jackson Katz, som talade om maskulinitet, droger och våld.

Initiativtagare och finansierad rapport ”skolelevers alkohol-, tobaks- och drogvanor i Gävleborgs län 1996-2008”. Rapporten är sammanställd av Lanstinget Gävleborg, samhällsmedicin.

#### **1.4 Statsbidrag**

Statsbidrag, utvecklingsmedel inom alkohol- och narkotika området 2009 har fördelats. Av länets tio kommuner har nio ansökt om och beviljats bidrag. Statsbidragen avser dels till två tredjedelar förebyggande insatser hos kommunerna för åtgärder till barn till föräldrar med missbruksproblem, psykisk ohälsa och barn i familjer där våld och övergrepp mellan vuxna förekommer samt till missbrukande kvinnor, som utsätts för våld. Den övriga tredjedelen skall gå till övrigt förebyggande insatser och däribland till att finansiera kommunala drogsamordnare. Statens avsikt är däremot inte att permanent finansiera kommunala samordnare.

#### **1.5 Provköp Gävleborg**

Under hösten 2009 genomförde länsstyrelsen i samarbete med Ungdomens Nykterhetsförbund provköpsstudier av tobak och folköl i sex av länets tio kommuner. Studien visar att en majoritet av handlarna sålde ut till ungdomarna utan att fråga efter legitimation. En särskild rapport kommer att ges ut av länsstyrelsen under mars månad.

Målsättningen var att fortsätta provköpsstudierna under 2010 men efter ett beslut från justitieombudsmannen (2972-2009) står vi hindrande att genomföra det. JO skriver i sitt beslut att ”metoden bör inte användas, så länge den inte har stöd i lagstiftningen”.

Länsstyrelsens rapport om provköpsstudien kommer även att visa på att tillsynen måste ses som en viktig del i det tobaksförebyggande arbetet.

#### **1.6 Alkoholhandläggning**

Åtta av länets kommuner har egna alkoholhandläggare, som sköter kommunernas uppgifter enligt Alkohollagen. Övriga två har träffat avtal med annan kommun för uppgiften.

Länsstyrelsens uppgift enligt Alkohollagen är att utöva tillsyn i länet och att biträda kommunerna med råd i denna verksamhet. Under året har den senare uppgiften prioriterats och ett antal träffar har anordnats för kunskapsöverföring och

diskussioner om aktuella frågor. I syfte att samordna förebyggande verksamhet med tillståndsfrågorna deltar även de kommunala drogsamordnarna vid träffarna.

Under våren 2009 presenterades ett förslag till ny alkohollag. Förslaget har diskuterats i olika sammanhang och ytterligare utbildningsinsatser kommer att krävas och genomföras före ikraftträdandet den 1 juli 2010.

Alkoholhandläggarna har tillsammans med kolleger från Dalarna erbjudits endagsutbildning kring bestämmelserna i förvaltnings- och sekretesslagen.

Länsstyrelsens alkoholhandläggare ingår i ett nätverk bestående av sju län i Mellansverige. Gruppen träffas fyra gånger om året för att stödja varandra i tillsynsupdraget och vid behov anordna gemensamma aktiviteter.

## **1.7 Ansvarsfull Alkohol Servering (AAS)**

Ansvarsfull alkoholserving är en vetenskaplig beprövad arbetsmetod, som många av länets kommuner sedan 2005 har arbetat med. Syftet med metoden är att förebygga och minska alkoholrelaterat våld och skador i restaurangmiljöer och skapa en bättre arbetsmiljö för krogpersonalen.

Under 2009 har Länsstyrelsen delfinansierat utbildningar inom ansvarsfull alkoholserving samt deltagit på nationella och lokala nätverksträffar för utvecklingen av metoden.

En projektledare utsågs under våren 2009 för att arbeta vidare med metoden på ett läns övergripande nivå.

## 2 Förebyggande arbete

Preventionsmatrisen visar hur ett effektivt förebyggande arbete bör läggas upp. Ett förebyggande arbete bör täcka in alla preventionsnivåer och ske på samhälls-, grupp- och individnivå.

	Universell Samhälle	Selektiv Grupp	Indikativ Individ
Primär förebyggande	Riskfaktorer Skyddsfaktorer	Riskfaktorer Skyddsfaktorer	Riskfaktorer Skyddsfaktorer
Sekundär tidiga insatser	Riskfaktorer Skyddsfaktorer	Riskfaktorer Skyddsfaktorer	Riskfaktorer Skyddsfaktorer
Tertiär sena insatser	Riskfaktorer Skyddsfaktorer	Riskfaktorer Skyddsfaktorer	Riskfaktorer Skyddsfaktorer

Anders Eriksson, Precens, Stockholm stad

### 2.1 Förebyggande ANDT- arbete i länets kommuner

Kommunernas engagemang, kunskap och prioritering av det förebyggande arbetet är av stor vikt. Precis som på länsplanet finns det olika verksamheter och personal på kommunal nivå som arbetar med förebyggande frågor som Drogsamordnare, brottsförebyggare och folhälsstrateger.

Nedan presenterar kommunernas samordnare/ folkhälsstrateger det förebyggande arbetet i kommunerna.

### 2.2 Förebyggande arbete i Hudiksvalls kommun

( Marika Almström, Utredare/Folkhälsosamordnare)

Hudiksvalls kommun har tillsammans med Nordanstigs- och Ljusdals kommun under flera år jobbat med Ansvarsfull Alkoholservering, vilket är en utbildnings-satsning till kommunernas krögare, vakter, polisen mfl. Hudiksvalls kommun deltog i projektet Krogar mot Knark och har sedan projektet lades ner fortsatt med arbetet tillsammans med medverkande krogar. Under nästa år kommer vi prova att slå ihop de två utbildningarna för första gången.

Antalet serveringstillstånd har under 2010 minskat med två tillstånd, från 64 till 62 stadigvarande serveringstillstånd. Vi har under perioden haft 12 tillfälliga serveringstillstånd som vänder sig till slutet sällskap eller allmänheten.

Hudiksvalls kommun jobbar med regelbunden tillsyn och har under 2009 varit ute och gjort tillsyn vid 27 olika tillfällen vad gäller serveringstillstånd.

Kommunen gör regelbundna provköp med ungdomar som nyss fyllt 18 år vad gäller folköl och tobak.

Hudiksvalls kommun håller på att implementera ÖPP (Örebro preventionsprogram) på samtliga högstadieskolor.

Hudiksvalls kommun är med i ett projekt som heter Modellområde Psykisk hälsa. Målet med projektet är att skapa en god psykisk hälsa för barn och ungdomar.

Hudiksvalls kommun driver ett projekt som heter Utbildning och samverkan kring våld i nära relationer. Projektet syftar till att utveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och deras barn.

Hudiksvalls kommun driver ett projekt som syftar till att bygga upp stödverksamhet kring barn till föräldrar med missbruksproblematik samt barn som bevittnat våld.

Hudiksvalls kommun öppnade under 2009 i samverkan med Landstinget ett Beroendecentrum som vänder sig till personer som har frågor kring, eller har oro och vill ha hjälp, för sitt bruk av alkohol, läkemedel eller narkotika.

Under 2009 gjordes ett nytt drogpolitiskt program för Hudiksvalls kommun som gäller för perioden 2009-2013.

### **2.3 Förebyggande arbete i Ljusdals kommun**

(Annika Öhlén, Drogförebyggande samordnare)

De insatser och förebyggande arbete som skett inom ANTD området i Ljusdals kommun under 2009 som vi vill framhålla är:

Den årliga utbildningen i ”ansvarfull alkoholserving” som Ljusdal anordnar tillsammans med Hudiksvall- och Nordanstigs kommuner hade detta år 46 st deltagare. Metoden är permanentad i kommunen och arbetet är nu förankrat, långsiktigt och hållbart.

I januari beslöt kommunstyrelsen att Ljusdals ska delta i den länsövergripande insatsen med utgångspunkt från regeringens tobaksuppdrag. Samhällsmedicin fick uppdrag av länsfolkhälsorådet att ansöka och driva projektet som i Gävleborg kallas TUPP 10. Samordnare, ansvarig för tobakstillsyn samt skolsköterskor har varit aktiv i detta arbete under året.

Tillsynen av serveringstillstånd i kommunen har utvecklats under 2009 genom att polisen gjort egna tillsynsbesök samt att kommun och polis gjort ett gemensamt tillsynsbesök. Gemensamma tillsynsbesök planeras under 2010.

En stimulanspott om 25 000 kronor som skall användas till alkohol- och drogförebyggande insatser och aktiviteter har funnits för kommunens alla skolor. Pengarna har använts till ett SANT-läger för alla högstadieelever på Los och Ramsjös skolor. Ett dagevent ang. rattonykterhet anordnades av elever riktat mot allmänheten samt en del aktiviteter i anslutning till skolavslutningen.

I överenskommelsen angående samverkan med Polis som nu görs av alla kommuner i landet anges gemensamma identifierade problemområden. Av Ljusdals Kommuns fyra problemområden så är ett alkohol och drogrelaterad problematik och brottslighet. Där har båda parter specificerat insatser som skall initieras eller förstärkas under 2010. Målet är att höja alkoholdebutåldern och minska berusningsdrickandet i kommunen.

## **2.4 Förebyggande arbete i Sandvikens kommun**

(Maria Axlund, Drogsamordnare Sandvikens kommun)

### *ÖPP*

Föräldrainsformation som riktar sig till åk 6-9, en gång per termin. Information har skett till nästa alla kommunala skolor under hösten.

### *SET*

Finns på alla kommunala grundskolor i Sandviken. En gång i veckan har eleverna livskunskap där de tränar sin sociala och emotionella kompetens. Under året har även handledare utbildats i Sandvikens förskolor. Två handledare från varje skola har gått en 2 ½ dagars utbildning. Under nästa år kommer dessa handledare att implementera SET på sin förskola. Även har en inspirationsföreläsning för alla förskolepersonal genomförts under hösten.

### *TUPP 10*

Medverkat i TUPP 10 som syftar till att minska tobaksbruk bland ungdomar. I projektet har Sandviken ansökt om medel för att förbättra sin tillsyn. Medlen har beviljats.

### *Ansvarsfull alkoholserving*

Utbildning av krögare samt korgpersonal har genomförts under hösten.

### *Nattvandrande föreningar*

Tillsammans med polis, socialtjänst och föreningar nattvandrar vi på riskhelger.

### *Varannan vatten*

Kampanjen genomfördes tillsammans med Gävle och Ockelbo kommun under juni till augusti.

### *Langningskampanj*

Genomfördes tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen utanför systembolaget inför skolavslutning.

## **2.5 Förebyggande arbete i Ockelbo kommun**

(Mia Lindblom, Folkhälsosamordnare Ockelbo kommun)

Ockelbo har under större delen av 2009 inte haft någon på plats som har haft ansvar för det förebyggande arbetet inom alkohol och narkotika. Folkhälsosamordnaren på 50 %, som också har ansvaret för det alkohol- och drogförebyggande arbetet, tillträdde sin tjänst i slutet av augusti. 2010 kommer Ockelbo med stor sannolikhet, att börja arbeta med Öckerömetoden. Samordnartjänsten

inom området kommer också att utökas och fler insatser inom området kommer att göras i och med detta, utifrån det bidrag som beviljats från Länsstyrelsen.

Nedan listas de insatser inom området, som finns med i FolkhälsoBRÅs Verksamhetsplan -09. I nuläget är vi i ett stadie där Verksamhetsplanen håller på att revideras. Den ska också omarbetas helt i anslutning till ny mandatperiod. Vissa insatser i -09s plan vet undertecknad inte om de utförts eller ej. Ovanstående ger en förklaring till ett, kanske, bristande arbete under -09.

- Information och kunskap till förtroendevalda och tjänstemän om effektiva och vetenskapliga metoder (vet ej om det genomförts)
- Utveckla och använda effektiva arbetsmetoder och program i syfte att förebygga alkohol- och narkotikamissbruk (har inte vetskap om detta genomförts)
- Revidering av kommunens alkohol- och drogpolicy (vet ej om revidering gjorts)
- Information och presentation av CAN-enkätundersökningen i kommunens olika nämnder och verksamheter (vet ej om detta genomförts)
- ÖPP (vet ej om ÖPP använts under året)
- Drogfri skolavslutning (en drogfri skolavslutning anordnades)
- Utbildning av kommunens krögare i alkohollagen samt konflikthantering (vet ej om och hur många som ev gått)

## **2.6 Förebyggande arbete i Gävle kommun**

( Johnny Gustavsson, Drogsamordnare Gävle kommun)

Nedan redovisas en del av de aktiviteter som genomfördes under 2009.

- ECAD.

Har medverkat på ECAD internationellas årsmöte i Göteborg. ECAD- Sveriges årsmöte i Staffanstorps och Helsingborg. ECAD- Gävleborgs arbetsgrupp där vi bla arrangerade årets höstmöte i Söderhamn som handlade om Khat och en inblick i internationell narkotikapolitik. Projektet ”Youth in Europe” är från islänningarnas sida varit väldigt lite under året som beror på den ekonomiska situationen. Arbetsgruppen i Gävle har träffats under året och har genomfört konferensen ”Jag Brinner” för tredje året på högskolan med ca 250 ungdomar. Jag har medverkat i skolavslutningen ”Stolt och Nykter”.

- CAN.

Vi fick i november 2008 svaren på drogvaneundersökningen i årskurs 9. Har då under 2009 besökt samtliga rektorer på de skolor som var med och gick igenom resultaten för Gävle samt deras skola. Har varit på socialnämnden och barn & ungdomsnämnden och gått igenom resultaten samt ett flertal föräldramöten. Har medverkat i CAN:s rapporteringssystem om droger (CRD) där ett 20-tal kommuner i Sverige deltar. Detta går ut på att rapportera in nya droger samt förändringar i drogutvecklingen i kommunen.

- Tobaksarbetet

Gävle är med i TUPP 10 där jag är projektledare. Vi har bildat en arbetsgrupp som har tagit fram en handlingsplan för Gävle Kommun. Är med i en arbetsgrupp inom kommunen som skall ta fram ett förslag på rökfri arbetstid för kommunen.

- Folkhälsosamrådet

Ingår i denna grupp tillsammans med tjänstemän och politiker från kommunen och landstinget. Skall revidera Gävle kommuns alkohol- och drogpolitiska program. Har haft en framtidsverkstad kring denna fråga.

- Skolan.

Har jobbat med skolan utifrån CAN undersökningen. Vi kommer att ha 2 pilot-skolor i tobaksprojektet som vi kommer att starta Tobaksfri DUO för i årskurs 7 hösten 2010. Har genomfört en utbildning i ÖPP och SET. Har ett samarbete med Vasaskolan där vi under årskurs 2 kommer att ha fyra halvdagar för elever kring ANTD.

- Studiebesök

Har haft en hel del studiebesök av elever på grundskolan och gymnasiet som vill fråga om drogsituationen i Gävle. Har haft besök från Estland och Syd-Afrika.

- Föreläsningar

Har haft föreläsningar på föreningar, elever, föräldrar m.m.

- Drogutbildning

Genomförde en drogutbildning på 8 heldagar med olika föreläsare för personalen på socialtjänsten.

- ”Varannan Vatten”

Genomförde kampanjen tillsammans med Ockelbo, Sandviken och några sponsorer för tredje året. Har mottagits väldigt positivt från krögare. Två elever på högskolan skriver en C uppsats om ”Varannan Vatten”.

- Övrigt.

Ingår i opiatgruppen där man ser över inkomna remisser på de patienter som söker läkemedelsassisterad behandling. Medverkat i massmedia, deltagit i konferenser och i länsstyrelsens arbete.

## **2.7 Förebyggande arbete i Bollnäs kommun**

Siv Lövgren alkoholhandläggare

Bollnäs och Ovanåkers kommun delar sedan augusti 2009 på en alkoholhandläggare (80% - 20%). I uppdraget ingår även tillsynsansvaret för folköl, tobak och receptfria läkemedel.

I 80%-tjänsten i Bollnäs ingår även tillsynsansvaret för ’Enkelt avhjälpna hinder’ enligt PBL.

Nya ärenden:

10 beslut om stadigvarande serveringstillstånd  
17 beslut om tillfällig servering för allmänheten  
17 beslut om tillfällig servering för slutet sällskap

Åtgärder:

5 varningar  
1 återkallelse

Tillsyn:

10 besök i butiker (försäljning av folköl/tobak)  
10 besök i butiker (försäljning av tobak/nikotinläkemedel)

84 besök på serveringsställen efter kl 20  
19 besök på serveringsställen före kl 20

Utbildning:

Ansvarsfull alkoholservering genomfördes 11 och 14 maj 2009 med 23 deltagare.

Kommunens STEG 1-kurs (kap 6 alkohollagen) har genomförts för 17 personer anställda på restaurang.

Alkoholhandläggaren har haft utbildning i alkohollagen för en av polismyndigheten anordnad vaktutbildning samt för hotell- och restaurangskolans elever.

En utbildningsdag för restauranginspektörerna genomfördes i september 2009.



## Länsstyrelsens rapporter 2010

- 2010:1 Skogsmiljöer och arter i den utvidgade Hamra nationalpark – inventeringsrapport
- 2010:2 Kvinnors och mäns företagande i Gävleborgs län 2010 – statistisk rapport
- 2010:3 När fisken sina reproduktionsområden i Gävleborgs kustmynnande vattendrag?
- 2010:4 Framtida Hamra nationalpark ett sökande efter mänskliga spår i utmarken
- 2010:5 Förebyggande arbete inom området ANDT – Alkohol, Narkotika, Dopning och Tobak i Gävleborgs län 2009

Länsstyrelsen Gävleborg

Rapportnr: 2010:5

ISSN: 0284-5954



Länsstyrelsen  
Gävleborg

**Besöksadress:** Borgmästarplan, 801 70 Gävle **Telefon:** 026-17 10 00

**Webbadress:** [www.lansstyrelsen.se/gavleborg](http://www.lansstyrelsen.se/gavleborg)